

L'abril de 2012 ha estat fred a gran part del país i molt plujós a l'extrem nord-occidental i a punts del litoral Central i Sud.

El Servei Meteorològic de Catalunya qualifica el mes d'abril de 2012 com a fred¹ a gran part del país. Les anomalies negatives més rellevants s'ha enregistrat a les parts més elevades del Prepirineu i del Pirineu. En canvi, el mes ha estat lleugerament càlid a les conurbacions urbanes de Barcelona i Tarragona, i a punts de la vall de l'Ebre.

El mes d'abril ha estat marcat per una alta irregularitat pluviomètrica. Ha estat un mes molt plujós a l'extrem nord-occidental del país i a punts del litoral Central i Sud. En canvi, ha estat sec a les comarques de la Garrotxa, el Pla d'Estany i del Montsià, així com en amplis sectors de les comarques de l'Alt i el Baix Empordà i la Selva.

La meteorologia del mes d'abril ha vingut marcada en alçada per una gran ondulació del corrent en jet, mentre que en superfície la situació estava dominada per la presència d'una baixa a la latitud de les illes Britàniques. Aquesta configuració general ha afavorit que Catalunya quedés afectada pel pas de diverses perturbacions, situació que ha donat una pressió atmosfèrica baixa durant gran part del mes. Considerant que la pressió atmosfèrica d'un punt de Catalunya és representativa de tot el país i agafant com a referència les dades de l'Observatori Fabra (el Barcelonès), amb dades de pressió atmosfèrica des de l'any 1927, es pot dir que la pressió atmosfèrica mitjana de l'abril de 2012 ha estat molt baixa a Catalunya i cal

¹ Els valors mitjans climàtics que s'han utilitzat s'han extret de:

Martín-Vide, J.; Raso Nadal, J.M. (2008): *Atles climàtic de Catalunya*. Període 1961-1990.

Al llarg de tot l'informe, s'expressen la temperatura (T) en graus Celsius (°C) i les quantitats de precipitació (PPT) en mil·límetres, mm, unitat equivalent a litres per metre quadrat.

Quan s'efectua la comparació entre la precipitació acumulada i la temperatura mitjana i els seus corresponents valors mitjans climàtics¹, s'adopten els criteris següents:

Qualificació	PPT total registrada respecte de la mitjana climàtica	Qualificació	Diferència entre la temperatura mitjana i la mitjana climàtica
Molt sec	< 30%	Molt càlid	≥ +3 °C
Sec	Entre 30% i 90%	Càlid	Entre +3 °C i +0,5 °C
Normal	Entre 90% i 110%	Normal	Entre +0,5 °C i -0,5 °C
Plujós	Entre 110% i 190%	Fred	Entre -0,5 °C i -3 °C
Molt plujós	> 190%	Molt fred	≤ -3 °C

remuntar-se fins a l'any 1930 per trobar-ne una de més baixa en un mes d'abril. A més, l'aire fred que acompanyava a moltes d'aquestes baixes va provocar que la temperatura es quedés per sota dels valors normals i que moltes de les precipitacions que es van registrar a les parts més elevades del Pirineu fossin en forma de neu. Fins a sis pertorbacions van afectar el país, si bé la distribució de la precipitació ha estat molt irregular fruit que en moltes ocasions va ser en forma de ruixat i amb un caràcter tempestuós. Cal remarcar quatre episodis de precipitacions:

- El primer va afectar el litoral i prelitoral central i el vessant sud del Pirineu. Es va produir entre els dies 1 i 4 fruit de dues pertorbacions, la primera relacionada a una baixa centrada a la península Ibèrica, mentre que la segona va ser un solc procedent del nord del continent. Les quantitats més destacades registrades a les Estacions Meteorològiques Automàtiques (EMA) gestionades pel Servei Meteorològic de Catalunya (SMC) van ser els 105,5 mm de Bagues-PN del Garraf (el Baix Llobregat), els 49,2 mm de Boí (2.535 m), a la comarca de l'Alta Ribagorça, o els 48,8 mm de Barcelona-el Raval (el Barcelonès).
- Entre els dies 5 i 8 es va produir un segon episodi de precipitacions que va afectar fonamentalment el litoral i prelitoral Sud. La causa va ser un solc que es va desenganxar de la circulació general i es va ubicar sobre la península Ibèrica. Les precipitacions més destacades registrades a les EMA gestionades pel SMC van ser els 86,2 mm del Perelló (el Baix Ebre), els 69,2 mm de l'Illa de Buda (el Montsià) o els 52,4 de l'Ametlla de Mar (el Baix Ebre).
- El tercer episodi de precipitacions es va produir entre els dies 10 i 16. Va estar provocat per un solc que es va quedar estancat i es va acabar aprofundint sobre la Mediterrània. Les precipitacions més importants es van produir al quadrant nord-oest de Catalunya i a les parts més elevades del Pirineu, tal com mostren les següents quantitats registrades a les EMA gestionades pel SMC: 116,1 mm a Certascan (2.400 m), a la comarca del Pallars Sobirà; 96,2 mm al Lac Redon (2.247 m), a la comarca de la Val d'Aran; i 61,3 mm Malniu (2.230 m) a la comarca de la Cerdanya.
- L'últim episodi destacat del mes va afectar Catalunya entre els dies 27 i 30. Va estar provocat per una pertorbació atlàntica que es va aprofundir al nord de la Península Ibèrica, produint precipitacions a gran part del territori, una baixada significativa de la temperatura degut a l'aire fred que l'acompanyava i neu al nord del país per sobre dels 1.000 m. Les quantitats més importants al llarg de l'episodi es van registrar al nord del Principat, tal com mostren els 121,2 mm de Bonaigua (2.266 m), els 107,6 mm d'Espot (2.519 m) o els 86,4 mm de Salòria (2.451 m), totes tres EMA gestionades pel SMC ubicades a la comarca del Pallars Sobirà. A més, els gruixos de neu nova acumulats durant l'episodi van ser destacats a tot el Pirineu, especialment a les cotes més altes, tal com assenyalen els 72 cm del Lac Redon (2.247 m), a la comarca de la Val d'Aran, els 49 cm de Boí (2.535 m), a la comarca de l'Alta Ribagorça, o els 45 cm d'Espot (2.519 m), a la comarca del Pallars Sobirà. Cal remarcar igualment els gruixos que es van acumular a cotes baixes de l'extrem nord del país, tal com mostren els 5 cm registrats a Esterri d'Àneu (el Pallars Sobirà), els 2 cm a Das (la Cerdanya) o 1 cm a Bagà (el Berguedà).

El mes d'abril ha estat fred (Figura 1) a gran part del país. Les anomalies negatives més rellevants s'ha enregistrat a les parts més elevades del Prepirineu i del Pirineu. En canvi, el mes ha estat lleugerament càlid a les conurbacions urbanes de Barcelona i Tarragona, i punts de la vall de l'Ebre. Aquesta distribució de les anomalies de temperatura ha estat provocada per l'aire fred que acompanyava les perturbacions que han afectat Catalunya, amb una major incidència a la meitat nord del Principat.

La taula següent mostra les anomalies positives més significatives (diferències de la temperatura mitjana mensual d'abril respecte a la mitjana climàtica mensual del mes d'abril pel període de referència 1961-1990) a les EMA gestionades pel SMC.

Nom de l'EMA	Comarca	Anomalia (°C)
el Port del Comte (2.316 m)	el Solsonès	-2,6
Salòria (2.451 m)	el Pallars Sobirà	-2,4
Certascan (2.400 m)	el Pallars Sobirà	-2,3
Boí (2.535 m)	l'Alta Ribagorça	-2,3
Montsec d'Ares (1.572 m)	el Pallars Jussà	-2,2

Pluviomètricament, l'abril ha estat caracteritzat per una alta irregularitat en la distribució de la precipitació (figura 2). El mes ha estat molt plujós l'extrem nord-occidental del país i punts del litoral Central i Sud. En canvi, ha estat sec a les comarques de la Garrotxa, el Pla d'Estany i del Montsià, i a àmplies zones de les comarques de l'Alt i Baix Empordà i la Selva. Aquesta distribució ha estat fruit de dos aspectes: d'una banda, pel caire de les perturbacions que han afectat el país, moltes d'elles amb un origen atlàntic, destacant que les que van afectar Catalunya entre els dies 1 i 16 es van aprofundir en el seu pas per la Mediterrània, donant pluges importants al litoral Central i Sud; d'altra banda, pel caràcter de les precipitacions, moltes d'elles en forma de ruixat o tempesta.

La taula següent mostra les EMA gestionades pel SMC en les quals la precipitació acumulada durant el mes d'abril ha superat els 150 mm.

Nom de l'EMA	Comarca	PPT (mm)
Certascan (2.400 m)	el Pallars Sobirà	266,3
Espot (2.519 m)	el Pallars Sobirà	241,3
Bonaigua (2.266 m)	el Pallars Sobirà	237,0
Lac Redon (2.247 m)	la Val d'Aran	189,2
Salòria (2.451 m)	el Pallars Sobirà	183,9
Boí (2.535 m)	l'Alta Ribagorça	174,1
Ulldeter (2.410 m)	el Ripollès	174,0
Malniu (2.230 m)	la Cerdanya	171,6
el Perelló	el Baix Ebre	159,6
el Port del Comte (2.316 m)	el Solsonès	151,7
Cadí Nord (2.143 m) - Prat d'Aguiló	la Cerdanya	151,2

Figura 1:

Mapes de temperatura mitjana del mes d'abril de 2012 i de diferència d'aquesta respecte de la mitjana climàtica

Mapes elaborats amb dades de les estacions integrades a la XEMA (Xarxa d'Estacions Meteorològiques Automàtiques), gestionada pel Servei Meteorològic de Catalunya (SMC). No inclouen els valors de temperatura si no es disposa del 80% de totes les dades.

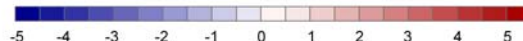
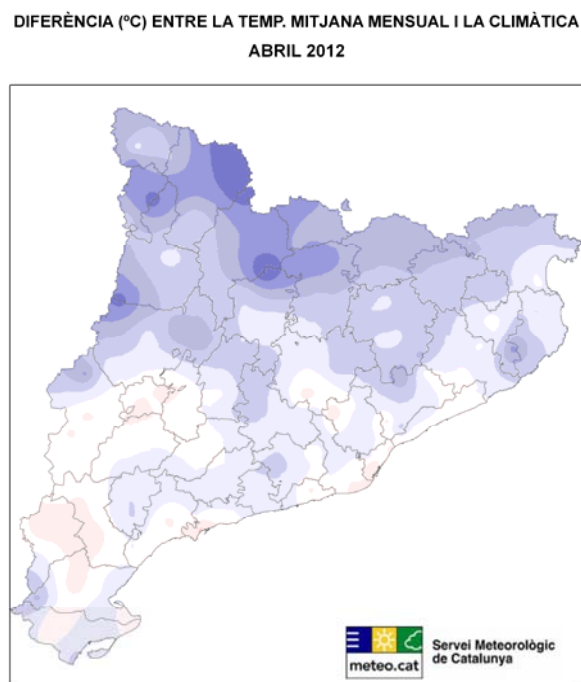
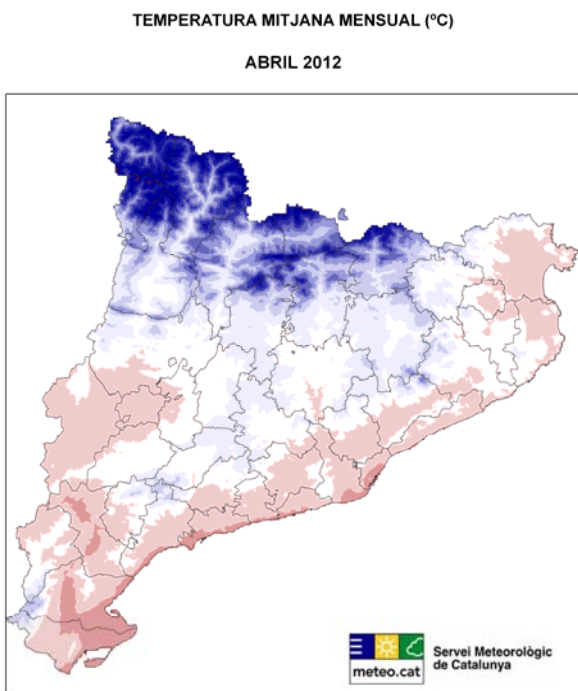
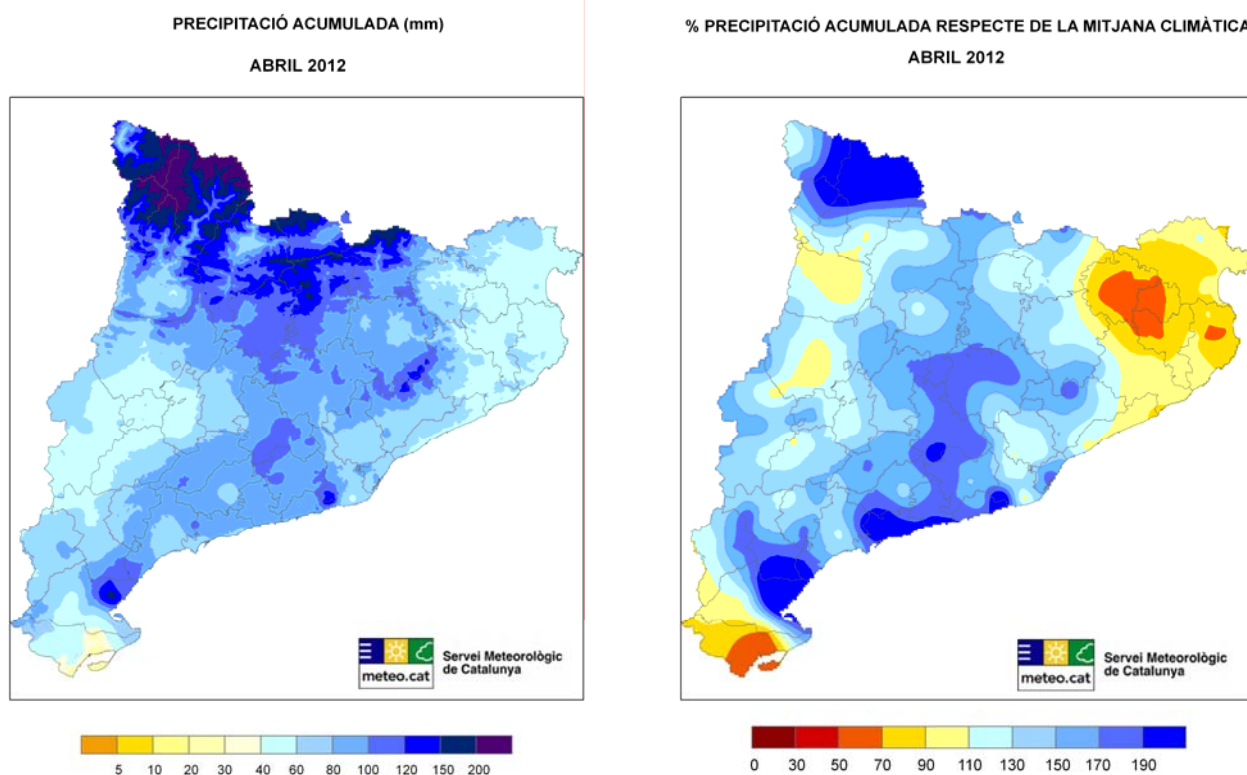

Figura 2:

Mapes de precipitació acumulada durant el mes d'abril de 2012 i de percentatge d'aquesta respecte de la mitjana climàtica

Mapes elaborats amb dades d'estacions automàtiques gestionades pel Servei Meteorològic de Catalunya. No inclouen els valors de precipitació d'una estació concreta si no es disposa de les dades d'un episodi significatiu d'aquesta estació.

Aquesta informació s'ampliarà a través de la publicació del butlletí mensual definitiu a partir del dia 15 del mes en curs. Totes aquestes informacions es publicaran a www.meteo.cat i a les xarxes socials @meteocat i facebook.com/meteocat

Barcelona, 2 de maig de 2012